

Sprawozdanie
z działalności
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Złajwsi Wielkiej
za 2023 rok

Zławieś Wielka, 27 marzec 2024 rok

„Ktokolwiek potrafi dawać z siebie jest bogaty”

-Erich Fromm-

I. Wstęp

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”. Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2023 roku zachodziło wiele zmian rzutujących na zadania służb pomocy społecznej. Misją Ośrodka jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców gminy. Na bazie wieloletnich doświadczeń w realizacji zadań spoczywających na Ośrodku, kładziono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług, podnoszenie kompetencji kadry oraz oferowanie mieszkańcom Gminy Zławieś Wielka form wsparcia stanowiących odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zgodnie z obowiązującymi przepisami rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Głównym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Oprócz zadań wynikających z ustawy Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności :

- 1) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 2) Ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 3) Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
- 4) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 5) Ustawa z 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”,
- 6) Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 7) Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 8) Uchwały Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023 z dnia 15 października 2018 roku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z powyższych ustaw i rozporządzeń. W 2023 roku zadania z pomocy społecznej realizowano poprzez:

- systemowe i kompleksowe udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać,

- podejmowanie zadań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- opracowywanie i realizację programów osłonowych.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie. Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej,
2. jej przedstawiciela ustawowego,
3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

II. Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej

W 2023 roku struktura funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej nie uległa zmianie. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej funkcjonują wyodrębnione stanowiska pracy. Ponadto w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej swoje zadania realizuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz funkcjonuje Punkt konsultacyjny, gdzie udzielana jest pomoc osobom uzależnionym od uzależnień oraz ich rodzinom. W siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowana jest również neodpłatna pomoc prawna.

Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej w roku 2023 :

Lp.	Stanowisko pracy	Ilość pracowników	Etaty	
1.	kierownik GOPS	1	1 etat	
2.	główna księgową i kadrową GOPS	1	$\frac{3}{4}$ etatu	
3.	starszy specjalista pracy socjalnej	3	3 etaty	od lutego do grudnia 2023r. 1 pracownik niezdolny do pracy
4.	pracownik socjalny	3	3 etaty	
5.	opiekunka środowiskowa	2	2 etaty	od maja do grudnia 2023r. 1 pracownik niezdolny do pracy

6.	asystent rodziny	1	1 etat	
7.	pracownik administracyjno-biurowy	1	1 etat	
8.	pracownik administracyjno-gospodarczy	1	½ etatu	
	Łącznie :	13		

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe. Pracownicy brali udział w szkoleniach, które pogłębiały umiejętności zawodowe oraz pozwoliły na rozwój osobisty. Wymogi ustawowe związane z zatrudnieniem pracowników socjalnych wyglądają następująco, wielkość zatrudnienia powinna być proporcjonalna do liczby ludności gminy, w stosunku : jeden pracownik zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców, lub rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych opieką socjalną, w stosunku: jeden pracownik socjalny (zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy) na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Rodzaj, forma i rozmiar świadczeń odpowiada okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy.

W 2023 roku pomocą tut. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objęto 200 rodzin w których żyje 450 osób, z czego 158 rodzin objętych było pomocą w formie pracy socjalnej. Pracownicy socjalni prowadzą monitoring osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz zagrożonych trudną sytuacją życiową. Rodziny objęte wsparciem tut. Ośrodka monitorowane są przez pracowników socjalnych w ramach m.in. pracy socjalnej, której celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W ramach monitoringu pracownicy socjalni współpracują również z placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, policją, poradnią psychologiczną – pedagogiczną, sądami, organizacjami pozarządowymi. Populacja rodzin korzystających z pomocy społecznej jest różnorodna, tak ze względu na liczebność gospodarstw domowych, typy rodzin jak i problemy jakie je dotyczą, które są coraz bardziej skomplikowane. W 2023 roku najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było:

- ubóstwo, rozumiane jako brak dochodów, a także jako niezdolność do pełnowartościowego życia, spowodowaną niedostatkiem środków ekonomicznych,
- bezrobocie, dotyka osób, które z różnych przyczyn (wiek, uzależnienia, wzorce wyniesione z domu, itp.), nie mają możliwości zaistnienia na otwartym rynku pracy,
- długotrwała i ciężka choroba; wynika to ze specyfiki grup klientów pomocy społecznej, wśród których dominują osoby starsze, niepełnosprawne, często samotne, emeryci i renciści
- niepełnosprawność, która często bez pomocy osoby trzeciej uniemożliwia samodzielne funkcjonowanie lub podjęcie pracy,

- alkoholizmu lub narkomanii,
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługiwało osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczały określonych kryteriów dochodowych (w przypadku osoby w rodzinie 600,00 zł, w przypadku osoby samotnie gospodarującej 776,00 zł), przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w ustawie o pomocy społecznej : -ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Dochód z gospodarstwa rolnego obliczano na potrzeby pomocy społecznej i dochód wynosił z 1 ha przeliczeniowego 345,00 zł. miesięcznie.

Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej za rok 2023 wynosiły – 3 012 422,49 zł.

Koszty utrzymania GOPS (rozdział 85219) - 1 044 465 zł.

Na zadania własne gminy wydatkowano - 2 191 040,10 zł

Na zadania zlecone gminie wydatkowano - 58 605 zł

Projekt Teleopieka 7 523,42 zł, w tym wkład własny – 3 338,09 zł

Program Opieka wytchnieniowa 2 448,00 zł

Program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” – 261 863 zł

Program „Asystent rodziny w 2023 roku” – 9 999,33 zł

Realizacja porozumień w ramach jednostki samorządu terytorialnego – 762 777,39 zł.

Pomoc dla Ukrainy – 28 747,62 zł , w tym :

-posiłki dla dzieci w szkole, przedszkolu – 12 235,99 zł

-zasiłek stały wraz ze składką zdrowotną – 654,62 zł

-zasiłek okresowy - 8 819,01zł

-pomoc na zasiłki jednorazowe 300,00 zł – 6 900,00 zł

-obsługa zadania związanego z zasiłkami jednorazowymi 300,00 zł - 138,00 z

POWODY PRYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI		
0	1	2	3	
UBÓSTWO	1	87	87	177
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	8	8	8
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	28	28	139
W TYM (z wiersza 4): POTRZEBA OCHRONY WIELODZIECNOŚCI	5	22	22	124
BEZROBOCIE	6	40	40	88
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	70	70	156
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	53	53	101
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	39	39	118
W TYM (z wiersza 9): RODZINY NIEPEŁNE	10	22	22	72
RODZINY WIELODZIECNE	11	8	8	43
PRZEMOC DOMOWA	12	19	19	65
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	20	20	31
NARKOMANIA	15	2	2	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	6	6	9
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	3	3	7
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN			LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI		
0	1	2	3	
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	200	200	452
z tego o liczbie osób (z wiersza 1):	2	111	111	111
1	3	27	27	54
2	4	19	19	57
3	5	16	16	64
4	6	9	9	45
5	7	18	18	121
6 i więcej	8	70	70	293
w tym (z wiersza 1): RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	9	25	25	64
z tego o liczbie dzieci (z wiersza 8):	10	16	16	61
1	11	12	12	56
2	12	11	11	67
3	13	3	3	20
4	14	3	3	25
5	15	0	0	0
6 i więcej	16	28	28	90
w tym (z wiersza 1): RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	17	12	12	24
z tego o liczbie dzieci (z wiersza 16):	18	6	6	19
1	19	6	6	24
2	20	4	4	23
3	21	42	42	75
4 i więcej				
w tym (z wiersza 1): RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz				

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN			LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM		w tym: NA WSI	
0	1		2	3
22+23+24+25)				
z tego o liczbie osób (z wiersza 21):				
1	22	29	29	29
2	23	5	5	10
3	24	3	3	9
4 i więcej	25	5	5	27

III. Udzielanie schronienia oraz niezbędnego ubrania, posiłków osobom tego pozbawionym z terenu gminy

Gmina zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Osoby bezdomne, skierowane do schroniska dla osób bezdomnych lub schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi ponoszą odpłatność określoną zgodnie z uchwałą Rady Gminy W 2023 roku pomoc w postaci schronienia dla osób bezdomnych uzyskało 5 osób, w tym z pomocy w formie schroniska dla osób bezdomnych świadczącym usługi opiekuńcze korzystały 3 osoby. Koszt pobytu w 2023 roku dla 5 osób wyniósł 108 390 zł. (52 świadczenia). W 2022 roku tutaj Ośrodek zawarł umowy na 2023 rok z następującymi schroniskami :

- ze Stowarzyszeniem Monar, Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Toruniu - 2 osoby
- Brodnickim Centrum 'Caritas' , oddział w Chełmży -2 osoby oraz Stowarzyszeniem na rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy "Agape" w Borowym Młynie z usługami opiekuńczymi (powiat kwidziński, woj. Pomorskie) – 1 osoba

IV. Program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 zastąpił program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. W 2023 roku na realizację programu wydatkowano kwotę 261 863,00 zł, w tym dotacja 165 024,61 zł, udział własny gminy wyniósł 96 838,39 zł. Pomoc trafiała do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, spełniających warunki do otrzymania pomocy wskazanej w przepisach ustawy o pomocy społecznej. Dla osoby samotnie gospodarującej kryterium dochodowe wynosiło 1.051,50 zł. i na osobę w rodzinie 792,00 zł. (w 2022 roku kryterium dochodowe wynosiło 150%, od stycznia 2023 roku obowiązuje 200% kryterium dochodowego). Celem programu było ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

1. Pomocy w formie posiłku, zasiłku celowego albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 udzielano :

- a) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,

b) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,

c) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym – w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

W ramach modułów 1 i 2 Program przewidziano udzielenie pomocy w jednej z trzech form :

- 1) posiłek;
- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności;
- 3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Z programu w 2023 roku skorzystały 204 osoby, w tym 89 korzystało z posiłków obiadowych (40 rodzin), 8 796 liczba posiłków za kwotę 129 063zł , średni koszt 1 posiłku wyniósł 14,67 zł.. Również 121 osób w rodzinach skorzystało z zasiłków celowych na zakup żywności (419 świadczeń), kwota zrealizowanych świadczeń 122 300,00zł. Z pomocy rzeczowej bezgotówkowej skorzystało 16 osób w rodzinach na łączną kwotę 10 500,00 zł. Obiady na terenie gminy Zławieś Wielka dowożone były przez Restaurację „Leśniczanka” w Górsku z którą szkoły podstawowe zawarły porozumienia. Koszt 1 posiłku 16,00 zł.

2. Z powodu konfliktu zbrojnego na Ukrainie, dzieci z rodzin ukraińskich będące w wieku szkolnym, które przybyły na teren gminy Zławieś Wielka otrzymywały z dotacji państwa pomoc doraźną w postaci posiłków obiadowych. Pomoc taką otrzymało 7 dzieci. Zrealizowano 765 świadczeń na łączną kwotę 12 235,99 zł.

V. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

1. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, tj.:

a). osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (tj. 776,00 zł),

b). rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (tj. 600,00 zł na osobę w rodzinie).

W roku 2023 Ośrodek przyznał 68 rodzinom w których żyło 157 osób, 244 świadczeń zasiłku okresowego na łączną kwotę 107 410 zł (dotacja budżetu państwa). Z tytułu bezrobocia korzystało 25 rodzin, długotrwałej choroby 10 rodzin, niepełnosprawności 5 rodzin, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego 2 rodziny, inne powody, głównie rodziny niepełne, wielodzietne 26 rodzin.

2. Dla 3 rodzin ukraińskich wypłacono 20 świadczeń zasiłku okresowego (z tytułu niepełnosprawności wnioskodawcy oraz jego małoletniego dziecka, oraz ochrony macierzyństwa jego ciężarnej żony oraz dla rodzin niepełnych). Zrealizowano świadczenia na łączną kwotę 8 819,01 zł. Środki na realizację zadania zapewnił budżet państwa.

VI. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

1. Zasiłek celowy jest przyznawany na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

W 2023 roku tut. Ośrodek przyznał na podstawie decyzji administracyjnych następujące świadczenia: zasiłki celowe oraz zasiłki celowe w postaci świadczenia pieniężnego na zakup żywności – łącznie przyznano pomoc dla 91 rodzin, w tym specjalne zasiłki celowe przyznano dla 19 rodzin. Najczęściej udzielano pomocy na dofinansowanie kosztów leczenia i zakup opału, żywności, leków, obuwia, odzieży, środków czystości. Zasiłki celowe w postaci świadczenia pieniężnego na zakup żywności oraz pomoc rzeczową przyznano dla 137 rodzin. Kwota udzielonej pomocy to 179 830,00 zł.

2. Rodziny z Ukrainy złożyły wniosków na jednorazowe świadczenia pieniężne w wysokości 300 zł łączną kwotę 6 900,00 zł tj. na 23 świadczenia. Pomoc pochodziła z budżetu państwa.

3. Sprawienie pogrzebu zadanie własne gminy

W grudniu 2023 roku zorganizowano 1 pogrzeb dla samotnej osoby. Mężczyzna został pochowany na cmentarzu parafialnym w Łążynie. Sprawienie pogrzebu odbyło się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Dofinansowanie do kosztu pogrzebu wyniosło 900,00 zł.

VII. Praca socjalna

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Pracownik socjalny powinien przyczynić się do wzmacniania zdolności swoich podopiecznych do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów oraz aktywizować zawodowo i społecznie. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. W roku 2023 pracownicy socjalni udzielili pomocy w formie pracy socjalnej 158 rodzinom (346 osób w rodzinach), a tylko w postaci pracy socjalnej 39 rodzinom (89 osób w rodzinach). Jednym z wymiernych wskaźników badania efektywności pracy z klientami pomocy społecznej jest kontrakt. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, takich kontraktów w 2023 roku było zawartych 5. W obszarze działań pomocowych duże znaczenie ma również zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do poradnictwa specjalistycznego w tym psychologicznego i prawnego. W ramach poradnictwa działa Punkt Konsultacyjny świadczący pomoc oraz wsparcie osób uzależnionych od alkoholu/substancji psychoaktywnych i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy domowej. Do zadań Punktu należy :

1. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii/leczenia odwykowego,
2. Kierowanie do leczenia specjalistycznego, a także motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia terapii,
3. motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
4. Udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
5. Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
6. Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.
7. W ramach działalności punktu odbywały się dyżury, w których udzielono porad dla 42 osób, w tym dla 28 osób z problemem alkoholowym, dla 3 z powodu uzależnienia od narkotyków, 6 osób w powodu doświadczania przemocy ze strony partnera, 3 z powodu depresji, 3 rodziny z uwagi na alkohol i przemoc.

Ponadto działa nieodpłatna pomoc prawna i obywatelska. Nieodpłatna pomoc prawna prowadzona była przez Adwokatów w każdy czwartek 15:00-19:00. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie prowadzone było przez Zaborskie Towarzystwo Naukowe w każdy piątek 15:00-19:00

Praca socjalna ma zastosowanie w większości aspektów życia mieszkańców gminy . W ostatnich latach obserwujemy zwiększoną ilość środowisk, w których świadczona jest praca socjalna nie połączona ze świadczeniami pieniężnymi z pomocy społecznej. Konieczność wejścia w środowisko zgłaszają sąsiedzi, szkoły lub same osoby potrzebujące wsparcia. Główne powody to trudności wychowawcze, konflikty, przemoc, uzależnienia oraz bezradność osób starszych. Często problemy nakładają się, a sytuacje osób są złożone. Interwencja w tych rodzinach opiera się na rozeznaniu i diagnozie, zaplanowaniu działań z osobą, rodziną, współpracy z innymi instytucjami, jak lekarz rodzinny, zakład opiekuńczo-leczniczy , gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, kurator, policja, sąd rodzinny, szkoła, ZUS, urząd pracy i inne podmioty w zależności od rodzaju spraw. Problemy związane z dysfunkcją rodziny są zwykle bardzo złożone, wymagają długiej pracy, podejmowania wielu prób i różnych sposobów. Niektóre osoby korzystają wyłącznie z pomocy polegającej na załatwieniu spraw formalnych – kompletowanie dokumentów, umawianie terminów itp. Często pracownicy GOPS wyszukują i udzielają różnego rodzaju informacji, o które zwracają się mieszkańcy. Aktualnie, kiedy sytuacja na rynku pracy poprawiła się a rodziny z dziećmi otrzymują świadczenia pieniężne zdarza się coraz więcej sytuacji, kiedy rodzina nie korzysta z pomocy społecznej i ośrodek pomocy nie będzie miał wiedzy o sytuacji rodzin a problemy w nich narastają i są ukrywane. W takich przypadkach praca socjalna wymaga dużego zaangażowania i wielu godzin poświęconych rodzinie.

VIII. Zasiłki stałe

1. W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kiedy dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek stały jest świadczeniem dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Z uwagi na sposób obliczania tego zasiłku jest on świadczeniem wyrównującym dochód osoby

uprawnionej do wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego. Ogółem w 2023 roku, z tej formy pomocy skorzystało 31 osób, wypłacono 304 świadczenia, na łączną kwotę – 207 087 zł. Średnia kwota zasiłku stałego wyniosła 681,21 zł. miesięcznie. Środki pieniężne w całości pochodziły z dotacji celowej z budżetu państwa. 31 osób prowadziło jednoosobowe gospodarstwo domowe a 3 osoby pozostawały w rodzinach.

2. Dla 1 obywatela z Ukrainy w 2023 roku wypłacano zasiłek stały wraz z opłatą składki zdrowotnej z tytułu niepełnosprawności. Zrealizowano 2 świadczenia na łączną kwotę 654,62 zł. Środki na realizację zadania zapewnił budżet państwa.

IX. Pobyt w domu pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek opłacał koszty związane z pobytem 17 osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych które przebywały w Domach Pomocy Społecznej w Toruniu (4), Browinie (2), Kowalu (1), Ryjewie (1), Wilkowiczkach (1), Wielkiej Nieszawce (4), Kamieniu Krajeńskim (1), Wąbrzeźnie (1), Pigży (2). W 2023 roku gmina Zławieś Wielka ponosiła wydatki związane z przebywaniem osób w domach pomocy społecznej na terenie powiatu, województwa oraz poza województwem. Roczny koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach wyniósł – 703 663,85 zł. (189 świadczeń). Średni miesięczny koszt dopłaty za pobyt mieszkańca ze strony gminy Zławieś Wielka wyniósł 3 723,08 zł.

X. Ubezpieczenie zdrowotne (NFZ)

W 2023 roku dla 5 osób, które nigdzie nie były ubezpieczone zdrowotnie a wymagały pomocy lekarskiej, leczenia szpitalnego na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez wójta gminy Zławieś Wielka nabyło prawo do bezpłatnej pomocy medycznej przez okres 90 dni.

XI. Składki zdrowotne

Dla 30 osób, które korzystały z zasiłków stałych (z tytułu wieku lub niepełnosprawności) opłacono 298 składek zdrowotnych na łączną kwotę 17 452,05zł (średnia kwota składki zdrowotnej wyniosła 58,56 zł.). Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku. Środki finansowe pochodzą z dotacji państwa.

XII. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki (opiekun prawny)

Zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej, wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. W gminie Zławieś Wielka w 2023 roku wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłacano 1 osobie, sprawującej opiekę nad osobą ubezwłasnowolnioną niepełnosprawną w stopniu znacznym. Łączny koszt zadania wyniósł: 3 045,00 zł. Wypłacono 3 000,00 zł świadczenia na rzecz opiekuna tj. 250 zł miesięcznie kwota świadczenia oraz 1,5% koszty obsługi zadania. Zadanie finansowane jest jako zadanie zlecone gminie.

XIII. Wynagrodzenie za kuratelę

W 2023 roku na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu od lutego 2021 roku przyznano kuratorowi wynagrodzenie za kuratelę nad częściowo ubezwłasnowolnionym

członkiem rodziny po 250 zł miesięcznie. Łącznie w ub. roku wypłacono kwotę 3 000,00 zł. Środki na wypłatę pochodzą ze środków własnych gminy Zławieś Wielka.

XIV. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej we współpracy z Toruńskim Centrum Caritas w Toruniu (dysponent żywności) realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach którego, pomocą objęto 463 osoby. Rodziny otrzymały nieodpłatnie artykuły spożywcze – wsparcie w formie paczek żywnościowych, w których skład wchodziły m.in. makaron, cukier, ryż, kasza, sery, dżemy, mleko, olej, soki, produkty w konserwach. Dla mieszkańców gminy Zławieś Wielka pomoc zaoferowano 410 mieszkańcom (złożono 149 wniosków). Z kolei dla obywateli ukraińskich zamieszkałych gminę Zławieś Wielka dary rozdysponowano wśród 53 osób (złożono 21 wniosków).

XV. Piecza zastępcza

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku/iom opieki i wychowania przez biologicznych rodziców. W 2023 roku takie wsparcie zapewniano 32 dzieciom z 17 rodzin. Gmina Zławieś Wielka partycypowała w kosztach pobytu dzieci w łącznej wysokości 321 896,29 zł. 32 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, z tego 20 dzieci przebywało w rodzinach spokrewnionych, w tym 2 dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych, 8 dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych, oraz 4 dzieci w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych. 3 rodziny biologiczne zakończyły współpracę z asystentem rodziny.

W przypadku umieszczenia dziecka/i w pieczy zastępczej koszt po stronie gminy w pierwszym roku pieczy wynosi 10% wydatków za opiekę i wychowanie, 30% w drugim roku, 50% w trzecim i następnych latach. Dzieci przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, spokrewnionych rodzinach, niezawodowych rodzinach zastępczych, rodzinach zastępczych zawodowych. Od 01 kwietnia 2022 roku asystent rodziny jest zatrudniony w oparciu umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy, który mógł pracować maksymalnie z 15 rodzinami. Zgodnie z Umową Nr 138/2023 gminie Zławieś Wielka przekazano środki finansowe z Funduszu Pracy w wysokości 9 999,33 zł . w tym dodatek do wynagrodzenia 2 000,00 zł oraz koszty zatrudnienia asystenta poniesione za okres listopad i grudzień 2023 roku.

Dnia 28 grudnia 2022 roku Rada Gminy Zławieś Wielka podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zławieś Wielka na lata 2023 – 2025 w którym zawarto wprowadzenie, uwarunkowania prawne podejmowanych działań, diagnozę sytuacji rodzin w gminie Zławieś Wielka, cele programu, są wymienieni adresaci i realizacja programu, podmioty realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w gminie Zławieś Wielka, źródła finansowania i monitoring.

XVI. Usługi opiekuńcze

W 2023 roku 2 opiekunki środowiskowe zrealizowały dla 16 osób starszych, samotnych lub niepełnosprawnych 1 643 godzin usług opiekuńczych. Usługi obejmowały robienie zakupów, zakup leków, środków czystości, przygotowanie posiłków, realizowanie opłat mieszkaniowych, sprzątanie, kąpanie lub mycie osoby niesamodzielnej, załatwianie wizyt lekarskich i recept, kontakty z otoczeniem. Koszt 1 godziny wynosił 24,60 zł. osoby ponosiły

procentową odpłatność zgodnie z uchwałą rady gminy w zależności od wysokości posiadanego dochodu.

XVII. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

W ub. roku dla 8 osób posiadających zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza psychiatrę lub neurologa, świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Pomocy udzielali : neurologopeda, rehabilitant, fizjoterapeuta, logopeda, psychoterapeuta, pedagog specjalny, psycholog. Zrealizowano 463 godzin usług na łączną kwotę 55 560,00 zł. W ramach postępowania przetargowego usługę realizowana Pracownia Wspierania Rozwoju AiM z siedzibą w Toruniu, koszt 1 godziny usługi wynosił 120,00 zł. 16.01.2024 r. podpisana umowa na kolejne lata 2024-2025.

XVIII. Gminny Zespół Interdyscyplinarny

W Gminie Zławieś Wielka działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny. Zgodnie z uchwałą Nr LXI/408/2023 Rada Gminy Zławieś Wielka z dnia 02.08.2023 roku określiła tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Złejwsi Wielkiej. Zarządzeniem Wójta Gminy Zławieś Wielka Nr 77/2023 z dnia 21 września 2023 roku powołano Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Złejwsi Wielkiej w 9 osobowym składzie, który jest w 2024 roku uzupełniony o kolejne 2 osoby (przedstawiciela służby zdrowia oraz przedstawiciela Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej). Celem działania Zespołu jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy. Zespół to grupa ludzi, specjalistów z różnych dziedzin, zajmująca się rozwiązaniem konkretnego problemu przy wykorzystaniu zasobów będących w dyspozycji każdego z członków takiego Zespołu. Jego funkcjonowanie określone jest w drodze porozumień zawartych między gminą a podmiotami niosącymi pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Skład zespołu:

- jednostki organizacyjne pomocy społecznej,
- gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
- policja,
- oświata,
- ochrona zdrowia,
- organizacje pozarządowych,
- kuratorzy sądowi

czasami również:

- prokuratorzy,
- przedstawiciele podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania zespołu interdyscyplinarnego:

- integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,

- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół tworzył grupy robocze, które funkcjonowały do września 2023 roku. Na podstawie zmiany przepisów ustawy o przemoc domowej obecnie powoływane są grupy diagnostyczno – pomocowe, które spotykają się, pracują z ofiarami i sprawcami przemocy domowej. W 2023 roku 4 posiedzenia Zespołu odbyły się w dwóch formach : za pomocą zdalnych środków komunikacji oraz stacjonarnie. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuacje w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinom uwikłanym w przemoc domową. Analizowano również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku oraz podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą. W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny prowadził procedurę z nowo założonymi Niebieskimi Kartami (w tym 11 stanowiła przemoc psychiczna, 9 przemoc fizyczna, 2 problem przemocy seksualnej). Do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 22 nowych formularzy „Niebieska Karta” – A, sporządzonych przez przedstawicieli Policji (10), oświaty (3), ośrodka pomocy społecznej (8) oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (1). Zakończono procedury w 12 Niebieskich Kartach z powodu zaprzestania przemocy domowej. W 2023 roku powołano grupy, które spotykały się a skład uzależniony był od skali występującego problemu w rodzinie. Liczba spotkań grup – 32. W pracach grup brali udział pracownicy socjalni, funkcjonariusze Policji, asystent rodziny, członek GKRPA, pedagodzy oraz kuratorzy sądowi. Przedstawiciele poszczególnych instytucji opracowywali i realizowali plan działania pomocy rodzinie, diagnozowali i monitorowali sytuację rodziny. Z każdego spotkania grupy sporządzano protokół. W kilku przypadkach Gminny Zespół Interdyscyplinarny zgłaszał sprawę przemocy domowej do Prokuratury Rejonowej w Toruniu, a Ośrodek Pomocy Społecznej składał wnioski do Sądu Rejonowego w Toruniu o wgląd w sytuację rodzin.

XIX. Działania profilaktyki uzależnień

W 2023 roku wydatkowano na ten cel w ramach funduszu przeciwdziałania uzależnieniom środki w wysokości 379 659,38 zł. Wspierano wiele działań profilaktycznych np.

-finansowano wypoczynek letni z programem profilaktycznym „Przyjazna dłoń” dla harcerzy ze Szczepu Harcerskiego „Błękitna Jedyńka” w Górsku 17-30.07.2023 rok, obóz w Kostkovicach. Kwota dofinansowania 30 000,00 zł.

-Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Razem dla Przyszłości” w Górsku organizowało ferie zimowe w terminie 30.01.2023 rok – 06.02.2023 rok . Koszt 20 532,08 zł. Ponadto w okresie 17.07– 05.08.2023 rok organizowano półkolonie letnie „Gry i zabawy sposobem na życie bez używek” na ten cel wnioskowano o dofinansowanie na 3 turnusy kolonijne. Koszt 28 598,50 zł.

-Ochotnicza Straż Pożarna w Łążynie kontynuacja programu profilaktyki uzależnień na rok 2023. Zawnioskowano o kwotę 24 054,75 zł.

-Ochotnicza Straż Pożarna w Pędzewie, organizacja obozu z programem profilaktycznym „Razem damy radę – nie dla nałogów” w Wołkowyjach-Polańczyku w Bieszczadach dla 15 osób, w sierpniu 2023 roku. Kwota dofinansowania 7 500,00 zł.

-Towarzystwo „Nasze Szwederowo” w Bydgoszczy które realizowało ferie i kolonie letnie dla dzieci z naszej gminy (zimowisko w Białym Dunajcu w terminie 28.01.2023 r. do 04.02.2023 dla 30 dzieci r. – koszt 44 070,00, kolonie letnie 03-12.07.2023 roku dla 40 dzieci w Mikoszewie. Koszt 51 800,00 zł.). Podczas wypoczynku były realizowane programy profilaktyczne.

-dofinansowano zajęcia edukacyjno-wychowawcze o charakterze profilaktycznym w Centrum Edukacji Młodzieży w Górsku im. Ks. Jerzego Popiełuszki w dwóch turnusach kolonijnych dla dzieci z rodzin ubogich w wieku od 7 do 12 lat. Wnioskowany koszt dofinansowania 6 000,00 zł.

-piknik rodzinny z Janem Pawłem II o charakterze profilaktycznym organizowany przez Centrum Edukacji Młodzieży w Górsku gdzie uczestniczyło 500 osób. Policjantki z komendy Miejskiej w Toruniu prowadziły pogadanki z profilaktyki uzależnień. Wsparcie w kwocie 5 000,00 zł.

-organizacja Diecezjalnego Kongresu „Ku trzeźwości Narodu”, który odbył się w Górsku 05.06.2023 rok. Uczestniczyło 118 osób przedstawicieli samorządów, szkół, organizacji. Na ten cel przyznano kwotę 5 700,00 zł.

-dofinansowanie programu związanego z profilaktyką uzależnień „Nie zmarnuj swojego życia” – Szkoła Podstawowa Górsk - 2 000,00 zł.

- w okresie 6-7.05.2023 rok dofinansowanie dla Szkoły Podstawowej w Górsku wypoczynku dla 45 dzieci. Przyznano na ten cel 750,00 zł. Również zorganizowano wypoczynek z programem profilaktycznym dla 45 dzieci w terminie 26-30.06.2023 rok ,organizator Szkoła Podstawowa w Górsku. Przyznana kwota 7 000,00 zł.

- zgłoszono 6 wniosków do Sądu Rejonowego w Toruniu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego. Koszt wykonania badań przez biegłych sądowych (psychiatry i psychologa) wyniósł 3 120,00 zł.

- finansowano działalność świetlic terapeutycznych w Złejwsi Wielkiej, Czarnowie, Przysieku, Rzęczkowie w których zatrudnionych było 4 pedagogów, socjoterapeutów 39 999, 82 zł

- finansowano Kujawsko – Pomorską Niebieską Linię Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Koszt 726,35 zł.

-wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 24 815,00 zł,

-opłacano szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych GOPS, policji, Zespołu Interdyscyplinarnego

Szkolenia :

- 1) „Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – aktualne problemy” (499,00 zł)
  - 2) „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – rewolucyjne zmiany” (499,00 zł)
  - 3) „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii z uwzględnieniem przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym – Nowość 2023” (898,00 zł)
  - 4) „Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025” (450,00 zł)
  - 5) „Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dokumentacja , wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI i grup D-P” w dniu 18.10.2023 rok. Koszt 390,00 zł.
  - 6) „Praktyczne stosowanie przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 09.03.2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, 08.05.2023 rok. Udział w szkoleniu brało 40 osób : pracownicy socjalni, asystent rodziny, policjanci, dyrektorzy szkół, pedagodzy, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, kuratorzy sądowi). Koszt 5 700,00 zł.
- zakupiono komplet materiałów, druków dla Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, łączny koszt 800,00 zł
- sfinansowano prowadzenie punktu konsultacyjnego w siedzibie GOPS Zławieś Wielka, od stycznia do marca 2023 roku punkt prowadzony był przez psychoterapeutę Michała Dąbkowskiego, od 01 kwietnia 2023 roku punkt w prowadzony jest przez psychoterapeutkę Joannę Orłowską – Zajęc. Koszt 21 300,00 zł
- przeprowadzono 5 edycji warsztatów profilaktycznych dla uczniów, prelekcji dla rodziców oraz szkolenia dla nauczycieli ze Szkół Podstawowych Górsk i Łążyn w terminach 15 i 22.11.2023 roku. Organizator Polskie Centrum Profilaktyki Kraków Artur Ornawka. Koszt 6 965,00 zł.
- realizacja programu profilaktycznego „Spinacz” w Szkole Podstawowej w Przysieku 3 800,00 zł.
- wyjazd integracyjny o charakterze profilaktycznym w ramach świetlicy terapeutycznej w Rzęczkowie w dniach 23 i 24.08.2023 rok, opiekun Krzysztof Kędzierski. Kwota dofinansowania dla 25 uczestników 6 000,00 zł.
- dofinansowanie obozu wędrownego Szczyrk-Cieszyn organizowany dla dzieci szkolnych zamieszkujących gminę Zławieś Wielka w terminie 28.07-06.08.2023 roku. kwota dofinansowania 7 317,50 zł.

4. Na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wzywano 60 razy 36 osób na rozmowy motywujące. Do Komisji wpływają wnioski rodzin lub są to wezwania z wykazu Izby Wyrzeźwień w Toruniu.

W 2023 roku 29 osób z terenu gminy Zławieś Wielka trafiło do Izby Wyrzeźwień w Toruniu, koszty poniesione przez gminę na ten cel wyniosły 11 061,95 zł.

Zakupiono materiały profilaktyczne :

- 1). Materiały profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi
- 2). Materiały profilaktyczne „Profilaktyka boli najmniej” – program, plakat, książka, 100 broszur behawioralnych (899,00 zł)
- 3). Materiały profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy (799,00 zł)

Sfinansowano 1 warsztat z Pracowni Pedagogiczno-Socjologicznej Alternatywa Dominiki Łęckiej :

- „Formy pomocy alkoholikowi i jego rodzinie” 07.03.2023 rok, koszt 650,00 zł.

XX. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej przystąpił do następujących programów :

- 1). „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”
- 2). „Opieka wytchnieniowa”.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

a). dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,

b). osobami posiadającymi:

- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo
- orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)

W ramach programów można uzyskać możliwość doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej oraz asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej (Gmina Zławieś Wielka ubiega się o pozyskanie dofinansowania ze środków Funduszu Solidarnościowego na realizację resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023).

3). projekt Teleopieka dla niesamodzielných osób starszych, mieszkańców gminy Zławieś Wielka. Teleopieka to całodobowa usługa, umożliwiająca wezwanie pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa osoby starszej. Nadajniki/odbiorniki z komunikatorem audio umocowane są w bransoletkach, które seniorzy noszą stale przy sobie. Wciśnięcie przycisku alarmowego uruchamia pomoc. Najpierw z podopiecznym próbuje się

skontaktować opiekun z centrum operacyjnego, tzw. Centrum Teleopieki. Stosownie do sytuacji, zawiadamia rodzinę, innych bliskich lub sąsiadów, albo np. wzywa karetkę pogotowia. Nadajnik posiada dodatkowe funkcjonalności m.in. lokalizację, czujnik upadku, pomiar tętna. W ramach tego programu w 2023 roku wypłacono 2 osobom specjalne zasiłki celowe na łączną kwotę 1 200 zł.

4). Dzięki Caritas Diecezji Toruńskiej oraz Fundacji Biedronka 6 seniorów z gminy Zławieś Wielka mogło skorzystać z programu „Na codzienne zakupy”. Caritas przekazał karty biedronkowe, które były co miesiąc zasilane kwotą 185 zł. Dochód, który kwalifikował do takiej pomocy wynosił 1 500 zł netto na osobę samotną, oraz 1 250 zł na osobę w rodzinie.

5). Sponsoring - organizujemy wsparcie rzeczowe i pośredniczymy w przekazywaniu mebli, sprzętów gospodarstwa domowego, odzieży itp. Pracownicy GOPS włączyli się w akcję Szlachetna paczka, zgłaszali rodziny, pośredniczyli w sprawach formalnych oraz w dotarciu wolontariuszy do osób potrzebujących.

XXI. W 2023 roku dla 50 osób i rodzin : samotnych, starszych, niepełnosprawnych podopiecznych GOPS otrzymało bezpłatnie paczki żywnościowe od marszałka województwa Kujawsko – Pomorskiego, które zostały rozdysponowane przez strażaków z Ochotniczej Straży Pożarnej w Toporzysku.

XII. Szkolenia dla pracowników Gminnego ośrodka Pomocy Społecznej :

	<u>Tematyka szkoleń GOPS 2023</u>	<u>Kwota</u>
1.	opieka wytchnieniowa i asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	300,00
2.	szkolenie i pomoc	150,00
3.	zasiłek stały jako przykład świadczenia z pomocy społecznej	499,00
4.	nowelizacja specustawy ukraińskiej	499,00
5.	administrator danych osobowych	211,50
6.	nowelizacja ustawy o pomocy społecznej nowe zadania i obowiązki	499,00
7.	integracja POMOST	650,00
8.	zmiana kodeksu pracy w kontekście funkcjonowania OPS	350,00
9.	bezpieczeństwo pracowników socjalnych	260,00
10.	posiłek w szkole i w domu lata 2024-2028	499,00
	ogółem	<u>3 917,50</u>

XIII. Dochody budżetowe

Dochody wykazane w sprawozdaniu RB-27S w kwocie 101 564,82 zł to :

-rozdział 85202 § 094 odpłatność za DPD za lata poprzednie – 3 992,86 zł

-rozdział 85202 § 097 zwrot za pobyt w DPS za rok 2023 – 36 010,88 zł

-rozdział 85214 § 097 zwrot odpłatności za schronisko 46 838,40 zł

-rozdział 85228 § 083 odpłatność za usługi opiekuńcze przez opiekunki środowiskowe – 14 722,68 zł

Wnioski i potrzeby w zakresie pomocy społecznej

W celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, również tych powstałych z powodu epidemii, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, poniżej przedstawiono potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. stałe monitorowanie bieżącej sytuacji i podejmowanie działań zmierzających do udzielania doraźnej pomocy mieszkańcom w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych;
2. prowadzenie diagnozy sytuacji życiowej mieszkańców, a w przypadku rozeznania potrzeb gminy w czasie epidemii lub po jej zakończeniu tworzenie programów osłonowych;
3. kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb umożliwiających życie odpowiadających godności człowieka;
4. zintensyfikowanie pomocy dziecku i rodzinie w szczególności wsparcie psychologiczne, praca socjalna, pomoc asystenta, przeciwdziałanie uzależnieniom
5. kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie służbą zdrowia, oświatą, prokuraturą, sądem, kuratelą, policją, organizacjami pozarządowymi oraz gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych;
6. rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym, szukanie skutecznych, innowacyjnych rozwiązań;
7. utrzymanie na tym samym poziomie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w GOPS poprzez zwiększanie kompetencji służb i reagowanie na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka.

W wyniku analizy powyższych danych można wnioskować, że w gminie Zławień Wielka realizowanych jest wiele działań, które skierowane były do mieszkańców w celu zaspakajania ich potrzeb, a w szczególności niwelowania nierówności społecznych. Ważnym elementem było i jest przeciwdziałanie występowaniu negatywnych zjawisk np. występowania przemocy, uzależnień, problemów opiekuńczo - wychowawczych rodzin z dziećmi. Istotne znaczenie ma też wspieranie osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób starszych i samotnych. W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywizująco na lokalną społeczność. Rok 2022 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Analiza i ocena tych zjawisk pozwala na określenie zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej. W celu zaspokojenia

zidentyfikowanych potrzeb niezbędny jest rozwój istniejących i tworzenie nowych form pomocy społecznej i samopomocy. W związku z powyższym, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej, które zostały przyjęte do realizacji: - wykonywanie projektów ukierunkowanych na niwelowanie zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego określonych grup społecznych. Rozległość i różnorodność problemów rodzin korzystających ze wsparcia GOPS wymaga od pracowników socjalnych szczególnej troski i uwagi. Analizując dane dotyczące osób korzystających z pomocy i wsparcia należy zauważyć spadek liczby osób korzystających przy wzroście osób długotrwale korzystających z pomocy. Choć problemy ubóstwa i bezrobocia nadal pozostają jako główne powody przyznania pomocy i wsparcia, to coraz częściej problem długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawność oraz problemy opiekuńczo – wychowawcze są powodami przyznawania pomocy, - opieka i pielęgnacja nad osobami starszymi i wymagającymi tego wsparcia ze względu na stan zdrowia w miejscu zamieszkania.

Ważnymi sprawami na bieżący rok jest :

- zapewnienie usług dla seniorów i osób samotnych,
- kontynuacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,
- kontynuacja Programu rządowego Posiłki w szkole i domu na lata 2024-2028,
- diagnoza i Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028. Na stronie gminy Zławieś Wielka jest udostępniony link dotyczący zjawiska przemocy dla dorosłych oraz dla uczniów szkół podstawowych, który posłuży do zrobienia diagnozy i opracowania Gminnego Programu na lata 2024-2028,
- podejmowanie działań ukierunkowanych na rozwój zawodowy pracowników, bezpieczne warunki pracy i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu,
- zapewnienie kadry w Ośrodku pomocy Społecznej, która pozwoli na realizację wszystkich zadań, które nakłada ustawa o pomocy społecznej.

Wiele zadań realizujemy we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami, co pozwala osiągać większą skuteczność. W tym miejscu kieruję szczególne podziękowania do : policji w Złejwsi Wielkiej, szkół, sołtysów, Caritasu, Powiatowego centrum pomocy Rodzinie w Toruniu, organizacji pozarządowych. Dziękuję również Panom Wójtom, Paniom Skarbnik i sekretarz gminy, Radzie Gminy za dobrą współpracę w codziennych zmaganiach z zadaniami oraz wszelkie wsparcie. Charakter i zakres działalności GOPS wciąż ewaluuje na przestrzeni ostatnich lat, krąg spraw, którymi zajmują się pracownicy GOPS stale się zwiększa, obecnie z usług ośrodka korzystają osoby z wszystkich grup społecznych.

Opracowała:

Aldona Michalska

Kierownik GOPS Zławieś Wielka

Sprawozdanie
Realizacja zadań
z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
na terenie Gminy Zławieś Wielka za 2023 rok

Głównym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Ponadto Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie art.179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej przedkłada roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej weszła w życie 1 stycznia 2012 roku kształtuje sferę działań państwa na rzecz rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które to działania niejednokrotnie skutkują umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Ustawa wprowadziła rozwiązania systemowe, które poprzez intensywną profilaktykę i pracę z rodziną przyczyniają się do poprawy jakości pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez te rodziny i w konsekwencji przeciwdziałają umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest bardzo obszernym aktem prawnym, dotyczącym nie tylko zagadnień regulowanych dotychczas w ustawie o pomocy społecznej ale również zmieniającym wiele innych aktów prawnych – od kodeksów: rodzinnego i opiekuńczego, postępowania cywilnego, pracy poprzez przepisy samorządowe, zdrowotne, oświatowe z zakresu zabezpieczenia społecznego, postępowania w sprawach nieletnich i inne. Dopiero uwzględnienie tych wszystkich przepisów daje pełny obraz nowego prawa, dotyczącego dzieci i ich rodzin.

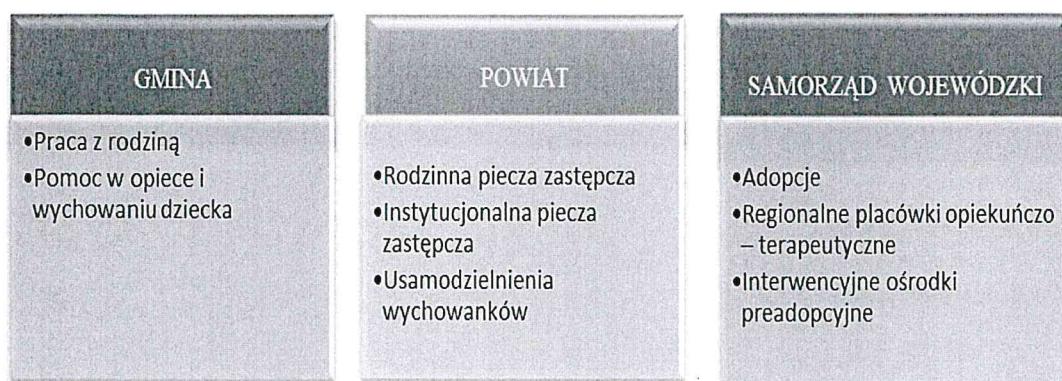
W stosunku do wcześniejszych uregulowań prawnych, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła następujące zmiany:

- ⇒ podkreślenie konieczności integralnego postępowania w zakresie zagadnień pieczy zastępczej w powiązaniu z profilaktyką przeciwdziałającą umieszczeniu w pieczy zastępczej,
- ⇒ stworzenie nowych rozwiązań w zakresie organizacji systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, takich jak:
  - asystent rodziny – osoba zatrudniona w gminie do wspierania rodzin wychowujących dzieci, w której wystąpiły problemy opiekuńczo-wychowawcze,
  - organizator rodzinnej pieczy zastępczej – instytucja powoływana w powiecie w celu zapewnienia rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka wsparcia pedagogicznego, psychologicznego, prawnego, itp.

- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – osoba zatrudniona u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, której zadaniem jest wspieranie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,
- ⇒ wprowadzenie prymatu rodzinnych form pieczy zastępczej przy jednoczesnych nowych wymogach dotyczących standardu liczby i wieku dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej (deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej),
- ⇒ stworzenie nowych rozwiązań z zakresu usamodzielnień pełnoletnich wychowanków,
- ⇒ wprowadzenie zmian organizacyjnych z zakresu procedur przysposobienia.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest aktem prawnym wprowadzającym z dniem 1 stycznia 2012 roku nowy system pracy z rodziną, mającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przepisy w tym zakresie, funkcjonujące poprzednio w ustawie o pomocy społecznej, nie odpowiadały wszystkim potrzebom rodzin wychowujących dzieci. Problemy opiekuńczo-wychowawcze pojawiają się w rodzinach bez względu na ich sytuację dochodową. Kryteria dochodowe, z którymi powiązane są przepisy ustawy o pomocy społecznej, ograniczały możliwość wspierania rodzin borykających się z trudnościami w wykonywaniu funkcji rodzicielskich. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła szersze podejście do tych zagadnień. Przy udzielaniu pomocy rodzinom na podstawie przepisów tej ustawy bierze się pod uwagę trudności w funkcjonowaniu rodziny wychowującej dzieci do 18 r.ż. oraz jej potrzeby. Istotą rozwiązań, ujętych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest spójny system narzędzi opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą, jeżeli ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji. Działania podejmowane w ramach tego systemu mają zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony został szybki powrót do rodziny dziecka, które z uwagi na jego dobro okresowo musiało zostać umieszczone poza nią. Dlatego też przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyły na gminy obowiązek prowadzenia pracy z rodziną w środowisku, aby wzmocnić rodziny zagrożone czasową utratą prawa do wychowywania dzieci. W świetle powyższego wydaje się zatem, że sprawą kluczową dla samorządów gmin jest odpowiedni do potrzeb i sytuacji rodziny dobór narzędzi jej wsparcia.

Organizacja systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej

Działania w zakresie systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej są podzielone pomiędzy wszystkie szczeble samorządu terytorialnego: gminę, powiat i samorząd wojewódzki. Ustawa zakłada, że wszystkie szczeble samorządu terytorialnego będą ze sobą współpracowały, koncentrując się zawsze wokół dziecka. Ponadto duże znaczenie ma interdyscyplinarna kooperacja pomiędzy różnymi instytucjami tego samego szczebla samorządu terytorialnego (szkoła, policja, służba zdrowia, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni, asystenci rodziny), która jest warunkiem powodzenia działań na rzecz rodzin i dzieci w środowisku lokalnym.

Praca z rodziną

Podstawowym narzędziem działania na rzecz dziecka jest praca z rodziną. Jest ona ważna w momencie przeżywania przez rodzinę pierwszych trudności, jest niezbędna wówczas, gdy w rodzinie ma miejsce poważny kryzys, zagrażający dobru dziecka. W wyniku pracy z rodziną powinna ona osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone. Każda gmina jest zobowiązana do opracowania lokalnych programów wspierania rodzin wychowujących małe dzieci oraz rozwiązywania problemów społecznych. Programy te powstają w oparciu o systematycznie dokonywane rozpoznanie problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy sytuacji w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną na poziomie lokalnym, ukierunkowane przede wszystkim na problemy małych matek, rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin wychowujących dzieci w wieku 0–6 lat, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka (np. dzieci chore, niepełnosprawne, nadpobudliwe, z zaburzeniami zachowania), rodzin w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców (konflikty małżonków, uzależnienia, bezrobocie). Profilaktyka rodzinna jest rozumiana jako interdyscyplinarne działania i wsparcie ze strony służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny w samorządzie. Istotnym wsparciem tych działań jest praca zespołów interdyscyplinarnych (w gminach zespoły takie pracują na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Powyższe działania, wzmacnione powinny być przez *rodziny wspierające*, czyli rodziny z najbliższego otoczenia dziecka, które wspierają rodzinę w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami.

W działaniach profilaktycznych na rzecz rodzin wychowujących dzieci szczególną rolę odgrywają organizacje pozarządowe, organizacje kościelne, związki wyznaniowe, itp. Rodziny zagrożone kryzysem są monitorowane przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników medycznych i inne podmioty, które kontaktują się z rodziną, w tym także – w razie potrzeby – przez kuratorów sądowych.

Ponadto ustawa nałożyła obowiązek opracowania i wdrożenia przez ministra właściwego do spraw rodziny, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie omawianej ustawy, programu dofinansowania zadań własnych gminy i powiatu z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej. W szczególności środki te przeznaczone są na pokrycie części wydatków związanych z zatrudnieniem asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prowadzeniem szkoleń dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Ponadto ustawa – wprowadzając rozwiązania zobowiązujące gminę właściwą dla miejsca zamieszkiwania dziecka przed umieszczeniem go w pieczy zastępczej, do częściowego współfinansowania kosztów opieki zastępczej nad dzieckiem ponoszonych przez powiat – celowo motywuje gminy do prowadzenia działań, które ograniczają kierowanie dziecka do pieczy zastępczej lub skracają czas koniecznego pobytu dziecka w pieczy zastępczej i stworzą warunki powrotu dziecka do rodziny pochodzenia. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka w pieczy

zastępczej uzależnione jest od czasu przebywania dziecka w pieczy zastępczej (10% w pierwszym roku, 30% w drugim i 50% – w trzecim i w kolejnych latach) i obejmuje dzieci umieszczane w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r. Należy zauważyć, że zdaniem specjalistów z dziedziny pracy z rodziną, najbardziej skuteczna jest praca prowadzona w pierwszych latach po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Zatem byłoby wskazane tak zorganizować pomoc, aby dziecko mogło powrócić do domu rodzinnego już w pierwszym roku pobytu w pieczy.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku/om opieki i wychowania przez biologicznych rodziców. W 2023 roku takie wsparcie zapewniano 32 dzieciom z 17 rodzin. Gmina Zławieś Wielka partycypowała w kosztach pobytu dzieci w łącznej wysokości 321 896,29 zł. 32 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, z tego 20 dzieci przebywało w rodzinach spokrewnionych, w tym 2 dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych, 8 dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych, oraz 4 dzieci w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych. 3 rodziny biologiczne zakończyły współpracę z asystentem rodziny.

W 2023 roku gmina Zławieś Wielka kontynuowała realizację 3 letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zławieś Wielka na lata 2023-2025. Program zawiera diagnozę sytuacji rodzin, cele, adresatów i realizatorów, źródła finansowania i monitoring.

Dnia 28 grudnia 2022 roku podjęto kolejną uchwałę Rady Gminy Zławieś Wielka w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Zławieś Wielka na lata 2023 – 2025 w którym zawarto wprowadzenie, uwarunkowania prawne podejmowanych działań, diagnozę sytuacji rodzin w gminie Zławieś Wielka, cele programu, są wymienieni adresaci i realizacja programu, podmioty realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w gminie Zławieś Wielka, źródła finansowania i monitoring.

Pomimo ogłoszenia nadal nie pozyskano żadnej rodziny wspierającej.

Na podstawie wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez pracowników socjalnych w swoich rejonach i powziętych przez nich informacji o występowaniu w rodzinach trudności opiekuńczo – wychowawczych oraz w przypadku, zobowiązania do współpracy przez sąd, tut. ośrodek pomocy zatrudnia asystenta rodziny na cały etat. Ośrodek zapewnia udział w szkoleniach celem podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny.

Od 01 kwietnia 2022 roku asystent rodziny jest zatrudniony w oparciu umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy, który w 2023 r. pracował z 10 rodzinami, w których żyje 25 dzieci. Do współpracy z asystentem rodziny zobowiązanych przez Sąd Rejonowy w Toruniu było 5 rodzin, w których żyje 11 dzieci. 3 rodziny zakończyły współpracę z asystentem rodziny.

Szkolenia w których w 2023 roku brał udział asystent rodziny :

- 1) „Współpraca na poziomie PCPR, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, ośrodek adopcyjny, ośrodek pomocy społecznej, kurator, sąd, szkoła.30.01.2023 rok
- 2) „Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych dla 14 dzieci w ramach projektu „Rodzina w Centrum 3” – 31.05.2023 rok
- 3) „Praktyczne stosowanie przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 09.03.2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, 08.05.2023 rok
- 4) Doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stwarzających trudności wychowawcze, 28-29.09.2023 rok

5) „Jak rozpoznać sygnały przemocy w środowisku domowym wobec dzieci, osób dorosłych” 25.10.2023 rok

Potrzeby na rok 2024

- 1) pozyskanie środków w ramach programu pn. „Resortowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej” celem pozyskania dofinansowania na zatrudnienie Asystenta Rodziny w 2024 r.;
- 2) Umożliwienie i finansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych asystenta rodziny;
- 3) Stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci oraz przywracanie ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez realizację celów szczegółowych zawartych w gminnym Programie na lata 2023 - 2025;
- 4) Pomoc rodzinom zamieszkałym na terenie naszej gminy w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży;
- 5) Zapewnienie dofinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 6) Podejmowanie działań interwencyjnych w rodzinach, w których występuje przemoc domowa, alkoholizm oraz inne zagrożenia;
- 7) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

Sporządziła :
Aldona Michalska
Kierownik GOPS Zławieś Wielka

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zławieś Wielka
mgr Aldona Michalska

27.03.2024r